

Mobilākā pilsēta – Koprivnica

Šonedēļ Eiropas vides komisārs Stavross Dimass Horvātijas pilsētā Koprivnicai pasniedza Eiropas mobilitātes nedēļas (EMN) balvu. Frankfurte (Vācijā) un Arada (Rumānijā) ieguva otro vietu.

EMN, ko atbalsta Eiropas Komisija, norisinās katru gadu. Tas ir pasākums, lai veicinātu ilgtspējīgu mobilitāti pilsētās, mudinot iedzīvotājus izvēlēties mazpiesārņojošas vai nepiesārņojošas alternatīvas personīgajiem automobiļiem – iešanu kājām, sabiedrisko transportu un automobiļu koplietošanu. "Eiropas mobilitātes nedēļa uzlabo sabiedrības veselību un dzīves kvalitāti pilsētu teritorijās, veicinot ilglaicīgus pasākumus, lai popularizētu ilgtspējīgu mobilitāti," uzskata komisārs Dimass.

Eiropas mobilitātes nedēļa 2007. gadā notika 2016 pilsē-

tās 35 valstīs, kurās kopā mīt aptuveni 215 miljoni cilvēku. EMN balvu piešķir par pašvaldības īstenoto pasākumu kvalitāti un plašumu, par stratēģisku pieeju, EMN popularizējot un iepazīstinot ar to iedzīvotājus un plašsaziņas līdzekļus. Mobilitātes nedēļā Koprivnicā sāka trīs gadu programmu "Ielas cilvēkiem", kuras mērķis ir nodrošināt, ka visas sabiedriskās ēkas, ietves un krustojumi ir pieejami invalīdiem, 1 – 1/2 km ceļu pilsētas centrā atvēlēt tikai nemotorizētai satiksmei un popularizēt iešanu kājām un sabiedrisko transportu, ko darbina biodīzeldegviela. Koprivnica piedalījies mobilitātes nedēļā jau sešus gadus pēc kārtas, pašlaik ir sasniegusi vairākus izvirzītos mērķus ilgtspējīga transporta jomā un kļuvusi par paraugu kaimiņpilsētām.

– EK pārstāvniecības Latvijā sniegtā informācija

112 – palīdzība visā Eiropā

Eiropas Komisija (EK) līdz Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs vairāk informēt iedzīvotājus par Eiropas palīdzības dienestu numuru 112.

■ SVETLANA LEITĀNE

Neatliekamās palīdzības dienestu numurs 112 darbojas visā ES teritorijā, un tas var būt sevišķi noderīgs ceļotājiem, kad notiek nelaimes gadījums. Lai gan Eiropas neatliekamās palīdzības dienestu numurs ir ieviests jau vairākus gadus, ne visi iedzīvotāji par to zina. EK pārstāvniecības Latvijā preses sekretārs Ivars Bušmanis norāda, ka katrai valstij būtu biežāk jāinformē savi iedzīvotāji par to, ka nelaimes gadījumā tie var zvanīt uz vienoto telefona numuru 112 gan savā valstī, gan arī atrodoties citās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

EK socioloģisko pētījumu centra "Eurobarometer" veiktā aptauja liecina, ka vairāk nekā puse Latvijas iedzīvotāju pēdējā laikā nav saņēmuši informāciju par Eiropas neatliekamās palīdzības dienestu numuru. Tāpat iedzīvotāji nav saņēmuši informāciju par nacionāla līmeņa ārkārtas situāciju telefona numu-

riem. Tikai 26% atzīmēja, ka pēdējā gada laikā ir saņēmuši informāciju par 112. Igaunijā informāciju par Eiropas neatliekamās palīdzības dienestu numuru un nacionāla līmeņa ārkārtas situāciju telefona numuriem pēdējā gada laikā nav dzirdējuši vai redzējuši 41% respondentu, bet Lietuvā – 43%.

Vidēji ES informāciju par Eiropas neatliekamās palīdzības dienestu numuru 112 un par nacionāla līmeņa ārkārtas situāciju telefona numuriem pēdējā gada laikā nav saņēmis 71% respondentu.

Mobilo telefonu operatorus aicina samazināt tarifus

Eiropas Savienības (ES) informācijas sabiedrības un mediju komisāre Vivjena Redinga aicina telekomunikāciju kompānijas samazināt tarifus starpvalstu izziņām un mobilajam internetam.

■ SVETLANA LEITĀNE

V. Redinga Eiropas mobilo telefonu operatoriem gatavoja izteikt brīdinājumu par nepieciešamību samazināt izziņu nosūtīšanas un interneta izmantošanas tarifus, kad patērētājs atrodas ārvalstīs. Šobrīd ES robežās izziņas nosūtīšana uz citu valsti maksā līdz pat 46 santīmiem, bet viena megabaita datu pārraide vidēji maksā 3,9 latus. Pēc komisāres domām, samaksa par šiem pakalpojumiem ir augsta, tāpēc tā būtu jāsamazina.

"Pretējā gadījumā kompānijas varētu saskarties ar soda sankcijām," atzīmē V. Redinga, piebilstot, ka tarifu samazinājumu vēlas panākt līdz šā gada 1. jūlijam. Latvijā strādājošie mobilo telefonu operatori uzskata, ka komisāres plāni ir reāli.

EIROPAS KOMISIJAS FOTO

Vivjena Redinga tarifu samazinājumu vēlas panākt līdz šā gada 1. jūlijam.

"Līdzīgi kā pagājušajā gadā eirotarifa ieviešana veicināja viesabonēšanas popularitāti, sagaidām, ka līdzīgi samazinājumu vēlas panākt notiks ar datu pārraides un izziņu lietošanu ārvalstīs. Cena nedrīkst būt šķērslis, lai lietotu mobilo sakarus," uzskata "Tele2" tirdzniecības

direktors Zigmārs Meija. Tā kā viesabonēšanas specifika ir tāda, ka viens operators nevar vienpusēji samazināt viesabonēšanas tarifus, to jādara vienlaikus abiem partneriem, tad komisāres iniciatīva ir pat nepieciešama.

Līdzīgās domās ir arī "Lat-

vijas mobila telefona" (LMT) starpoperatoru pakalpojumu daļas vadītājs Normunds Lapoško. Viņš norāda, ka LMT atbalstītu šādu regulējumu, bet ar nosacījumu, ka netiek regulētas mazumtirdzniecības cenas, jo tām ir jābūt pakļautām tirgus ekonomikai. LMT pārstāvis skaidro, ka viesabonēšanas tarifus mobilajam internetam nosaka vairumtirdzniecības cenas, par kādām mobilo sakaru operatori piedāvā citu operatoru klientiem izmantot savu tīklu. "Aplūkojot LMT GPRS datu pārraides viesabonēšanas tarifus, ir redzams, ka pat vienā un tajā pašā tarifū atšķirības ir ļoti būtiskas," teic N. Lapoško, piebilstot, ka LMT datu pārraides viesabonēšanas tarifi ir īpaši izdevīgi operatoru tīklos, ar kuriem ir panākta vienošanās par GPRS datu pārraides tarifu samazināšanu.

Pagaidām gan šī sadarbība ir tikai Baltijas valstīs Baltijas mobilo sakaru operatoru ietvaros. Taču, tiklīdz tiks panākta brīvprātīga vienošanās par datu pārraides tarifu samazināšanu ar citu valstu operatoriem vai arī šos tarifus noteiks regulējums, datu pārraides tarifi kļūs izdevīgāki arī citu mobilo telefonu operatoru klientiem.

Lai bērni uzmanītos internetā

Šonedēļ vairāk nekā 50 pasaules valstīs tika atzīmēta Vispasaules drošāka interneta diena.

■ TOMS ANČĪTIS

Atklājot tai veltītos pasākumus Briselē, Eiropas Savienības (ES) informācijas sabiedrības un mediju komisāre Vivjena Redinga informēja, ka jau šomēnes tiks pabeigts darbs pie jaunās ES drošāka interneta programmas 2009. līdz 2013. gadam izstrādes.

Šo programmu, kuras nolūks ir veicināt tiešsaistes tehnoloģiju lietošanas drošību, cīnoties pret nelegālu un kaitīgu saturu internetā, ES īsteno jau kopš 1999. gada. Posmā līdz 2004. gadam tās finansējums bija 38 miljoni eiro, savukārt no 2004. līdz 2008. gadam – jau 45 miljoni eiro.

Programmas galvenā mērķauditorija ir Eiropas jaunā paaudze, kurai, kā liecina jaunākā "Eurobarometra" pētījuma rezultāti, modernās tehnoloģijas ir kļuvušas par pašsaprotamu parādību. Iztaujājot skolēnus 27 ES dalībvalstīs, atklājies, ka lielākā daļa 9 – 14 gadu vecu bērnu un pusaudžu internetu izmanto vairākas reizes dienā un gandrīz katram ir savs moblais tālrunis. Lai gan daudzi

"Mamma un tētis nemaz nezina, ka es dažkārt spēlēju spēles visu nakti, pat nedēļas nogalēs."

izrādījušies ļoti informēti par iespējamiem apdraudējumiem, kurus slēpj tiešsaistes tehnoloģijas, ne mazums jauno cilvēku tomēr atzinušies, ka dažkārt iesaistījušies riskantās situācijās (bīstami kontakti ar svešiniekiem, draudi, datorvīrusi, piekļuve nevēlamam saturam, piemēram, pornogrāfijai utt.).

Lielākajai daļai Eiropas bērnu viņu aktivitātes internetā cenšas kontrolēt vecāki. Savukārt, lietojot mobilo telefonu, bērni jūtas daudz mazāk ierobežoti. "Mani vecāki neļauj man palikt internetā ilgāk par stundu vai divām, jo tas bojā acis." "Kad tētis un mamma ir mājās, es eju internetā ne ilgāk par 45

minūtēm." "Es parasti parādu mammai visas interneta saites, kurās esmu iegājis." Tā pētniekiem atbildējuši daudzi 9 – 12 gadus veci zēni un meitenes. Vienlaikus nācies sastapties arī atbildēm, no kurām jāsecina, ka, līdzko zūd vecāku uzraudzība, bērniem pietrūkst pietiekamas paškontroles: "Kad vecāku nav mājās, es sērfoju internetā, cik ilgi vien gribu." "Mamma un tētis nemaz nezina, ka es dažkārt spēlēju spēles visu nakti, pat nedēļas nogalēs."

Pētnieki arī konstatējuši, ka vairākums bērnu, sastopoties ar kādu no apdraudējumiem internetā, vispirms problēmu cenšas atrisināt paši vai ar draugu palīdzību,

vecāku iesaistīšanu uzskatīdami par galējo līdzekli, kas nepieciešams vienīgi pašas nopietnākajās situācijās.

ES drošāka interneta programmā iesaistījušies arī Latvijā: tās finansējums tiek izmantots projektā "Net-Safe", kuru jau pusotru gadu realizē Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāts un Latvijas Interneta asociācija. Projekts paredz aktivitātes, kas vērstas uz bērnu, jauniešu, skolotāju un vecāku informēšanu un izglītošanu interneta satura drošības jomā. Sīkāka informācija, padomi, ieteikumi un izglītojoši materiāli: www.dros-sinternets.lv.